

Nagy-Britannia esetleges kilépése az Európai Unióból - Várható következmények, hatások

2015. november 18.

MAGYAR NEMZETI BANK

Készítette:

Látta:

Jóváhagyta:

1. Vezetői összefoglaló

„Nagy-Britannia az Európai Unió második legnagyobb gazdasága, világviszonylatban pedig az ötödik helyen áll”. David Cameron brit miniszterelnök Donald Tusk-nak, az Európai Tanács elnökének küldött levelében az előbbi tényekre hivatkozva kiemeli, hogy országa politikai, gazdasági és pénzügyi értelemben is meghatározó tagja az Európai Unió közösségének és nagyban hozzájárul annak eredményeihez. A szigetország miniszterelnöke szerint amennyiben az Európai Unió elfogadná reformjavaslatait, az a külvilág számára is jelzésértékű lenne arra vonatkozóan, hogy a közösség a sok nehézség ellenére is meg tudja őrizni rugalmasságát, a tagállamok egyéni igényeinek figyelembevételével.

Cameron levele szorosan összefügg Nagy-Britannia EU-tagságával. A levélben foglalt reformjavaslatok a brit kormány szerint elengedhetetlenek ahhoz, hogy Nagy-Britannia a jövőben is az Európai Unió tagja maradjon. A miniszterelnök elképzelései szerint ugyanis 2017 végéig népszavazást tartanak a szigetország EU-tagságáról, a brit kormány pedig még a referendumot megelőzően újra szeretné tárgyalni az EU-hoz fűződő viszonyrendszerét Brüsszellel, így a brit választók ennek alapján megalapozottabban dönthetnének arról, hogy hazájuk jövőjét az Európai Unión belül, vagy kívül képzeli el a továbbiakban.

Az elemzés bemutatja az Európai Unió vezetőinek álláspontjait, a brit vállalati szektor képviselőinek véleményét, valamint a kilépés vagy maradás lakossági támogatottságát is. Míg az uniós vezetők „meglehetősen problémásnak” ítélték néhány javaslatot, addig a brit euroszeptikusok szerint a miniszterelnök javaslatai felszíneseek, és így nem oldanak meg a szigetország és az Unió közötti valódi problémákat. Miután Nagy-Britannia exportjának majdnem fele a tagországokba irányul, így a nemzetközi nagyvállalatok jelentős része mindenképpen a maradás mellett voksol, viszont a kis- és középvállalatok működését sokszor inkább nehezítik az uniós szabályozások. Jelenleg a lakoságnak kicsit több mint a fele szeretné, ha hazája tagja maradna a közösségnek, viszont tény, hogy az elmúlt hónapokban majdnem 10 százalékkal esett a tagságot támogatók aránya.

2. David Cameron levele Donald Tusk-nak a brit európai uniós reformjavaslatokról

David Cameron november 10-én hatoldalas levelében fogalmazta meg reformjavaslatait Donald Tusk, az Európai Tanács elnöke számára, melyekre a brit kormányfő szerint azért van szükség, hogy Nagy-Britannia a jövőben is az EU tagja maradjon.

A brit miniszterelnök szerint a levélben megfogalmazott változtatások és javaslatok életbe lépése a többi tagállamnak is hasznos lenne, ráadásul az Európai Unióban eddig is számos példa bizonyította, hogy a szervezet tiszteli a tagállamok különbözőségét, így nem látja akadályát a megfogalmazottak elfogadásának. Levelében elsősorban rugalmasságot kér az Uniótól és reméli, hogy javaslatai meghallgatásra találnak, hiszen meglátása szerint csak ebben az esetben tudja országa választópolgárai felé hitelesen képviselni, hogy miért is fontos Nagy-Britannia számára az európai uniós tagság.

David Cameron négy fő területen (gazdasági kormányzás, versenyképesség, szuverenitás, valamint bevándorlás) foglalta össze reformjavaslatait levelében.

2.1. Gazdasági kormányzás

David Cameron a gazdasági kormányzással kapcsolatosan kiemeli, hogy az Egyesült Királyság az Európai Unió azon országaihoz tartozik, melyek nem tagjai az eurozónának, ennek ellenére tiszteletben tartják az euroövezet által a közös valuta megóvása érdekében hozott intézkedéseket. Viszont úgy véli, ezzel együtt az egységes piac integritását és a többi nem euroövezeti tagállam érdekeit is figyelembe kellene vennie az EU vezetésének.

Nagy-Britannia nem szeretne újabb opt-out-ot kiharcolni, sem vétőjogot az euroövezeti döntések felett, hanem olyan jogilag kötelező érvényű alapelvek lefektetését szeretné elérni, melyek garantálják az EU28 működését.

A javasolt alapelvek a következők:

- a) Az EU egynél több valutával rendelkezik.
- b) Egyik tagállamot sem érheti diszkrimináció vagy hátrány a saját valutája miatt.
- c) Az egységes piac integritását meg kell védeni.
- d) Bármilyen euroövezeti döntés (pl. Bankunió) a nem euroövezeti tagállamokra nézve, csak önkéntes alapú lehet, semmiképpen sem kötelező érvényű.
- e) A nem euroövezeti tagállamok adófizetőit nem lehet kötelezni a valutaövezet pénzügyi támogatására.
- f) A nem euroövezeti tagállamok esetében a pénzügyi stabilitás és a felügyelet az egyes országok nemzeti intézményeinek hatáskörébe kell, hogy tartozzon.
- g) Az összes tagállamot érintő ügyeket minden tagállam bevonásával kell megvitatni és közös döntést hozni.

2.2. Versenyképesség

David Cameron szerint az Egyesült Királyság mindig is erőteljesen hozzájárult az Európai Unió versenyképességének növeléséhez, és üdvözli a Bizottság növekedésösztönző javaslatát. Így például az Egységes Digitális Piacot, ami 3 százalékkal növelheti az EU GDP-jét; illetve a Tőkepiaci Uniót, ami a fejlődő vállalatok számára biztosít finanszírozási lehetőséget, valamint az Európai Unió múlt hónapban bemutatott új kereskedelmi stratégiáját.

A brit miniszterelnök ugyanakkor hangsúlyozza, hogy szeretné, ha a vállalkozásokat terhelő túlzott szabályozást az Európai Unió jelentősen csökkentené. Véleménye szerint a közösség többet tehetne a tőke, az áruk és szolgáltatások szabad áramlása területén. A szabályozások csökkentése növelné az Unió versenyképességét és termelékenységét, ami gazdasági növekedést és új munkahelyeket eredményezne.

2.3. Szuverenitás

A szuverenitás témakörében három javaslatot fogalmazott meg levelében a brit miniszterelnök. Először is szeretné, ha Nagy-Britanniának nem kellene részt vennie a Lisszaboni Szerződésben foglalt „még szorosabb” unió létrehozásában. Ennek biztosítását hivatalos, jogilag kötelező érvényű és visszafordíthatatlan megállapodásban szeretné látni.

Másodsorban szeretné erősíteni a nemzeti parlamentek szerepét, ennek elérése érdekében a nemzeti parlamenteket tömörítő csoportosulásokat hozna létre, melyek a nemkívánatos törvényjavaslatok elfogadását megakadályozhatnák.

Harmadrészt pedig szeretné, ha az Európai Unió betartaná a szubszidiaritás elvét és a döntéshozásban érvényesülne a Dánia által is megfogalmazott elképzelés, miszerint: „Európa, ahol szükséges; nemzeti, ahol lehetséges”.

Végül pedig fontosnak tartja elérni, hogy a jövőben Nagy-Britannia szabadon dönthessen arról, hogy a bel- és igazságügyi témák esetén hozott döntéseket és rendelkezéseket magára nézve érvényesnek fogadja-e el. A nemzetbiztonság hatásköre - véleménye szerint - mindenképpen tagállami rendelkezés alá kell, hogy tartozzon, hiszen ez szolgálja legjobban az Unió érdekeit is.

2.4. Bevándorlás

David Cameron leszögezi, hogy Nagy-Britannia hisz a nyitott gazdaságban, azonban az országát érintő migrációs nyomás tovább már nem tartható fenn. A szigetország lakossága a következő évtizedekben meg fogja haladni a 70 milliót, melynek eredményeként 2050-re minden valószínűség szerint az Európai Unió legnépesebb állama lesz. A nettó migráció évente nagyságrendileg 300 ezer embert jelent, ami túl nagy teher Nagy-Britanniának.

A miniszterelnök szeretne gátat szabni az uniós tagállamokból minden korábbi előrejelzésnél magasabb számban érkező gazdasági bevándorlóknak. Eszerint a szabad munkaerő „mozgását” minden új EU tagállam részére mindaddig korlátozná, amíg a frissen csatlakozott ország gazdasági fejlettsége nem közelíti meg a régi tagállamok szintjét. Emellett a szabad mozgáshoz kapcsolódó visszaéléseket a korábbiaknál még jobban szankcionálná, így például szigorúan büntetné az uniós állampolgárság megszerzéséért kötött érdekházasságokat.

David Cameron feltett szándéka, hogy megállítja a tömegeket, amelyek Nagy-Britannia bőkezű szociális rendszere miatt érkeznek az országba. A jövőben legalább négy évig kellene a migránsoknak az országban élni és dolgozni, és csak ezután részesülhetnének a jóléti rendszer juttatásaiból.

David Cameron levele végén bizakodását fejezte ki az Európai Unió és Nagy-Britannia képviselői között hamarosan megkezdődő egyeztetések kapcsán. A miniszterelnök 2017 végéig népszavazást szeretne tartani az ország EU-tagságáról, ezt megelőzően pedig szeretne választ kapni a négy különböző témában felvetett javaslatokra. Így a referendumon a választópolgárok a tárgyalások eredményei alapján megalapozottan dönthetnének arról, hogy hazájuk tagja maradjon-e az Európai Uniónak vagy sem.¹

¹ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/475679/Donald_Tusk_letter.pdf

3. David Cameron levelének visszhangja az Európai Unió, az egyes uniós tagországok vezetői és a brit politikusok körében

Az Európai Tanács elnöke a levél kézhezvétele után úgy nyilatkozott, hogy az ebben foglaltak elfogadása „nagyon nehéz” lesz, David Cameron „nagyon kemény játékba kezdett” a reformjavaslatok elküldésével. Hiába indul el nemsokára az Európai Tanács bilaterális megbeszéléseinek sorozata a tagállamok kormányaival a brit javaslatokról, egyáltalán nem biztos, hogy az Európai Tanács decemberi csúcstalálkozójáig megállapodásra tudnak jutni.²

Az **Európai Bizottság elnöke, Jean-Claude Juncker** szerint a levélben foglaltak „meglehetősen problematikusak, hiszen egyes javaslatok a szabadpiac alapelveit sértik”.³ A **Bizottság szóvivője, Margaritis Schinas** hangsúlyozta, hogy az elgondolás, miszerint a brit kormány a szociális ellátás szigorításával korlátozni szeretné az uniós bevándorlást, egyértelmű diszkriminációnak minősül.⁴

A legtöbb elemző épp emiatt a levél migrációra vonatkozó részét tekinti a legproblémásabbnak, és tartja szinte kivitelezhetetlennek, hogy a többi EU-tagállamból érkező munkavállalók is csak négyévi folyamatos, bejelentett, legális munkaviszony után férhessenek hozzá a brit szociális rendszerhez.

Az **Európai Parlament elnökének, Martin Schulz**-nak a nyilatkozata is megerősíti a fentieket, mely szerint egyenesen illegális időlegesen visszatartani az uniós polgárokat megillető szociális ellátásokat.

Sajtóértesülések szerint ráadásul David Cameron levele után az Európai Unió vezetői nem tartják elképzelhetetlennek, hogy a brit miniszterelnökhöz hasonlóan más tagállamok vezetői is összeírják változtatási javaslatukat, ami aztán óriási lavinát indítana el.⁵

Természetesen az uniós tagállamok vezetői is reagáltak a brit miniszterelnök levelében foglaltakra. **Angela Merkel** meglehetősen pozitívan beszélt a brit reformjavaslatokról. Elmondása szerint elég jól ismeri David Cameron elképzeléseit, így számára semmilyen meglepetést nem tartalmazott a levél. Meglátása szerint vannak nehezebb és könnyebb témák a változtatási elképzelések között, azonban bízik benne, hogy az Unió eleget tud tenni a brit változtatási javaslatokban foglaltakkal.

Lengyelország külügyminisztere szerint – mely tagország állampolgárai az ország uniós csatlakozását követően nagy számban vándoroltak a szigetországba – nem engedhető meg, hogy az Unióban az embereket állampolgárságuk szerint diszkriminálják. Természetesen nem tudják megakadályozni a brit szociális ellátórendszer reformját, de a származás szerinti diszkrimináció egyértelműen ellentétes a szabad piac elvével és a Lisszaboni Szerződésben foglaltakkal.

Hasonlóan nyilatkozott **Szlovákia** brüsszeli Állandó Képviselőtársaságának vezetője is, aki szerint nem elfogadható, hogy a brit elképzelések szerint „*mostantól az uniós állampolgárokat két különböző kategóriába soroljuk*”.⁶

²<http://www.telegraph.co.uk/news/newstoppers/eureferendum/11992213/British-renegotiation-really-difficult-president-of-European-Council-warns.html>

³http://abonnes.lemonde.fr/europe/article/2015/11/10/brexit-david-cameron-officialise-ses-exigences-envers-l-union-europeenne_4806190_3214.html

⁴http://www.nytimes.com/2015/11/11/world/europe/cameron-britain-eu-membership.html?_r=0

⁵http://abonnes.lemonde.fr/europe/article/2015/11/10/brexit-david-cameron-officialise-ses-exigences-envers-l-union-europeenne_4806190_3214.html

Belpolitikai szempontból a levél visszhangja meglehetősen felemás volt. Az euroszeptikus Tory parlamenti képviselők szerint, még ha elfogadásra is kerülnek a miniszterelnök által megfogalmazottak, annak nagyon kevés valós haszna lenne. Ameddig ugyanis a levélben foglaltak az Európai Unió vezetői szerint igen problematikus kérdéseket vetnek fel, addig azokat a brit euroszeptikusok nem tartják elég alaposnak és konkrétanak.⁷

A fenti kritikára a **brit külügyminiszter, Philip Hammond** igyekezett reagálni, miszerint: „*a levélben nem szerettünk volna mélyebb részletekbe belemenni, az abban foglaltakat a tárgyalások kiindulópontjának tekintjük, semmiképpen sem végső megoldásnak.*”⁸

Egy JPMorgan által készített tanulmány szerint egy esetleges sikeres brit kilépési referendum után sem nyugodhatna meg Nagy-Britannia, ugyanis a lépés Skócia újbóli szeparatista kísérletét válthatná ki.⁹ „*Egy esetleges brit uniós kilépés újabb függetlenségi referendumot fog elindítani a skótok részéről*”. **Alyn Smith**, a **Skót Nemzeti Párt Európai Parlamenti képviselője** leszögezte, hogy a skótok Unió pártiak, s ha esetleg a britek a kilépés mellett teszik le a voksukat, akkor a skótok népszavazást fognak tartani az Egyesült Királyságtól történő elszakadásról.¹⁰

Nagy-Britanniában a levél hatására született legtöbb tanulmányban kihangsúlyozzák az ország európai uniós tagságának pozitív gazdasági hatásait. Ha Nagy-Britannia továbbra is ki szeretné használni a közös piac nyújtotta előnyöket, akkor mindenképpen a közösség részének kell maradnia, mely tagság természetesen a belső szabályok elfogadását is jelenti. Ráadásul azzal, hogy Nagy-Britannia nem része az eurozónának, az uniós monetáris politikai döntésekből eleve kimarad, így nem kellene tovább nehezítenie a helyzetét azzal, hogy az esetleges kilépéssel önként lemond az egységes piacról vagy a közös külpolitikáról.¹¹

4. Nagy-Britannia esetleges kilépésének realitása és elfogadottsága a vállalati szektor képviselői, valamint a lakosság körében

Az OpenEurope euroszeptikus think-tank szerint az Unióból való esetleges kilépés pontosan öt százalékpontos GDP visszaesést jelentene Nagy-Britannia számára.

A kilépés jelentős hatással lenne a kereskedelemre, ugyanis Nagy-Britannia exportjának 45 százaléka az Unió országai felé irányul. Egy esetleges kilépés folyamánként az országnak újra kellene tárgyalnia az Unióval fennálló kereskedelmi szerződéseit, továbbá a közös piachoz való hozzáférés feltételeit is. Ha a két fél nem tudna megegyezni, akkor a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szabályai lépnének életbe, vagyis számos brit termékre vámot vetnének ki. Mindezek mellett az export piacok elvesztése jelentős kereskedelmi deficittel is járna. Azonban az Európai Unió is

⁶ <http://www.telegraph.co.uk/news/newsttopics/eureferendum/11985483/EU-referendum-David-Cameron-sets-out-his-demands-to-Europe-live.html>

⁷ <http://www.telegraph.co.uk/news/newsttopics/eureferendum/11985483/EU-referendum-David-Cameron-sets-out-his-demands-to-Europe-live.html>

⁸ http://abonnes.lemonde.fr/europe/article/2015/11/10/brexit-david-cameron-officialise-ses-exigences-envers-l-union-europeenne_4806190_3214.html

⁹ <http://www.telegraph.co.uk/finance/economics/11666560/Brexit-referendum-will-trigger-another-Scotland-independence-vote-warns-JP-Morgan.htm>

¹⁰ <http://www.paris-europe.eu/0123-1219-Vers-le-Brexit-British-Exit.html>

¹¹ <http://www.economist.com/news/leaders/21678222-david-cameron-needs-tell-more-positive-story-about-britains-eu-membership-how-make>

megérezné Nagy-Britannia kilépését az egységes piacról, hiszen az Unióval szemben is életbe lépnének a vámkötelezettségek.¹²

Egy beteljesülő „Brexit” esetén is több lehetősége lenne Nagy-Britanniának az Európai Unióval való kapcsolatának bizonyos fokú fenntartására. Egyrészt a tárgyalások folyamán elérhet hasonló státuszt, mint Norvégia, amely nem tagja ugyan az Uniónak, de hozzáfér az egységes piachoz. Ekkor azonban Nagy-Britanniának hozzá kellene járulnia az uniós költségvetéshez, továbbá tiszteletben kell tartania az Európai Unió belüli szabályozásokat, ha az Unió piacaira szeretné exportálni a termékeit. A Norvégiához hasonló státusz Nagy-Britanniára nézve nem lenne a legelőnyösebb, most ugyanis tagállamként részt vesz a szabályozások megalkotásában, kilépés esetén azonban erre nem lenne lehetősége.¹³

Nagy-Britannia Svájc-hoz hasonló státuszba is kerülhetne, ami azt jelentené, hogy az ország szektoronkénti tárgyalássorozatok eredményeként hozzáfér az egységes piachoz.¹⁴

Nagy-Britannia az Európai Unióból való távozását követően tetszőlegesen részt vehetne szabadpiaci társulásokban, melyhez jelenleg az Unió engedélye szükséges. Így szabadpiaci megállapodást köthetne például Kínával, mint tette azt Izlanddal bizonyos szektorokat illetően.

Ennek sikerét nagyban megkérdőjelezi például **Michael Froman**, az **Egyesült Államok kereskedelmi biztosa**, aki elképzelhetetlennek tartja önálló megállapodások aláírását Nagy-Britanniával. Az Egyesült Államok ugyanis ország-csoportokkal szeret tárgyalni, mint ahogy tették ezt nemrég 11 csendes-óceáni állammal.¹⁵ *„Nem kötünk szabadkereskedelmi megállapodásokat külön-külön az egyes országokkal. Kereskedelmi platformokat építünk... Nincs szabadkereskedelmi megállapodásunk az Egyesült Királysággal, így az országnak az amerikai piacra történő belépéskor – Kínához, Indiához vagy Brazíliához hasonlóan – eleget kellene tennie vámfizetési kötelezettségének.”*

Az uniós tagság mellett foglalt állást az éppen Londonba látogató **indiai miniszterelnök, Narendra Modi** is. Nyilatkozatában kiemelte, hogy nem szeretné megmondani az „intelligens és bölcs” brit választóknak, hogy miképpen szavazzanak, de azt leszögezi, hogy *„India számára jelenleg egyetlen belépési lehetőség van az Európai Unió piacaira és ez az Egyesült Királyság... s mi szeretnénk ezt a lehetőséget megőrizni, ameddig csak lehetséges”*.¹⁶

Tény viszont, hogy amennyiben Nagy-Britannia kikerülne az Európai Unió szabályozási fennhatósága alól, akkor mentesülne a kötelező uniós szabályok alól, ami jelentősen megkönnyítené a brit vállalkozások helyzetét. David Cameron ugyanakkor nyilatkozataiban kifejtette, hogy számára nem az az első számú kérdés, vajon hogyan tudna profitálni Nagy-Britannia az Unióból való kilépésből, hanem inkább az, hogy vajon jobban tud-e az ország növekedni az Unión kívül, mint belül?

¹² http://abonnes.lemonde.fr/economie/article/2015/11/11/combien-couterait-un-brexit_4807224_3234.html

¹³ http://abonnes.lemonde.fr/economie/article/2015/11/11/combien-couterait-un-brexit_4807224_3234.html

¹⁴ <http://www.economist.com/news/leaders/21678222-david-cameron-needs-tell-more-positive-story-about-britains-eu-membership-how-make>

¹⁵ <http://www.cityam.com/227610/eu-referendum-us-trade-official-says-uk-would-miss-out-on-trade-after-brexit>

¹⁶ <http://www.telegraph.co.uk/news/newstoppers/eureferendum/11992213/British-renegotiation-really-difficult-president-of-European-Council-warns.html>

4.1. A vállalati szektor álláspontja a brit kilépésről

Érdemes megvizsgálni az üzleti oldal véleményét is az Unióból történő esetleges kilépéssel kapcsolatban. **A Brit Iparkamara elnöke, Paul Drechsler** szerint egy-egy nagyobb vállalat állásfoglalása fontos szerepet fog játszani a referendum kimenetelével kapcsolatban, mint történt az a skót függetlenségi választások esetében is. A Le Monde-nak nyilatkozó **Robert Oxley, a Business for Britain szóvivője** szerint az üzleti szféra megosztott. Véleménye szerint a britek nem kötődnek érzelmileg az Unióhoz. A szívük helyett inkább a pénztárcájukra fognak hallgatni egy esetleges referendum során.

A brit Kereskedelmi Kamara szerint a megkérdezett vállalatvezetők 63 százaléka szerint egy esetleges Európai Unióból történő kilépésnek negatív hatásai lennének az ország gazdaságára nézve, s csupán 27 százalékuk gondolja úgy, hogy a kilépés pozitívan hatna a brit gazdaságra. A megkérdezett vállalatvezetők szerint a statisztikák magukért beszélnek, ugyanis a brit export 45 százaléka irányul az Európai Unióba, s az egységes piacnak köszönhetően több mint 500 millió fogyasztót tudnak elérni a brit vállalatok. Emellett a cégvezetők szerint nem szabad elfelejteni a munkaerő-piaci hatásokat sem, ugyanis sok pozícióra nem találnak kompetens brit munkaerőt, s így az Unióból érkezőkkel tudják pótolni a munkaerő-piacon fellépő hiányt.

A vállalatvezetők számára a leginkább neuralgikus pont a brüsszeli „túlszabályozás”, jegyzi meg a Le Monde. A megkérdezett menedzserek szerint minden negatív felhang alapja a brüsszeli bürokrácia. **Roger Kendrick kockázati tőkebefektető** számára például az Unióból való kilépés áldás lenne, ugyanis véleménye szerint az Európai Unió nem jelent mást, mint megkötéseket és szabályokat, s így Ázsia, az Egyesült Államok és Japán gyors növekedése mellett Európa folyamatosan lemarad. Véleménye szerint az Unióból történő kilépés nem a világtól való elfordulást jelentené, hanem sokkal inkább a világ felé fordulást. A Le Monde cikke összegzésként elmondja, hogy míg a nagy multinacionális vállalatok inkább az Európai Unióban maradáást favorizálják, addig a kis- és középvállalatok már kevésbé támogatják ugyanezt, mivel csupán 5-10 százalékuk exportál az Unió piacaira.¹⁷

A vállalatvezetők mellett a pénzügyi világ is megosztott a kérdést illetően. Számos jelentős bank és pénzügyintézet, mint például a Citigroup, a Goldman Sachs vagy a Lloyd's of London támogatja az Nagy-Britannia uniós tagságát. Véleményük szerint az unióból történő kilépés súlyos csapást mérne a londoni City-re, ami jelenleg az Unió egyik pénzügyi központjaként működik.

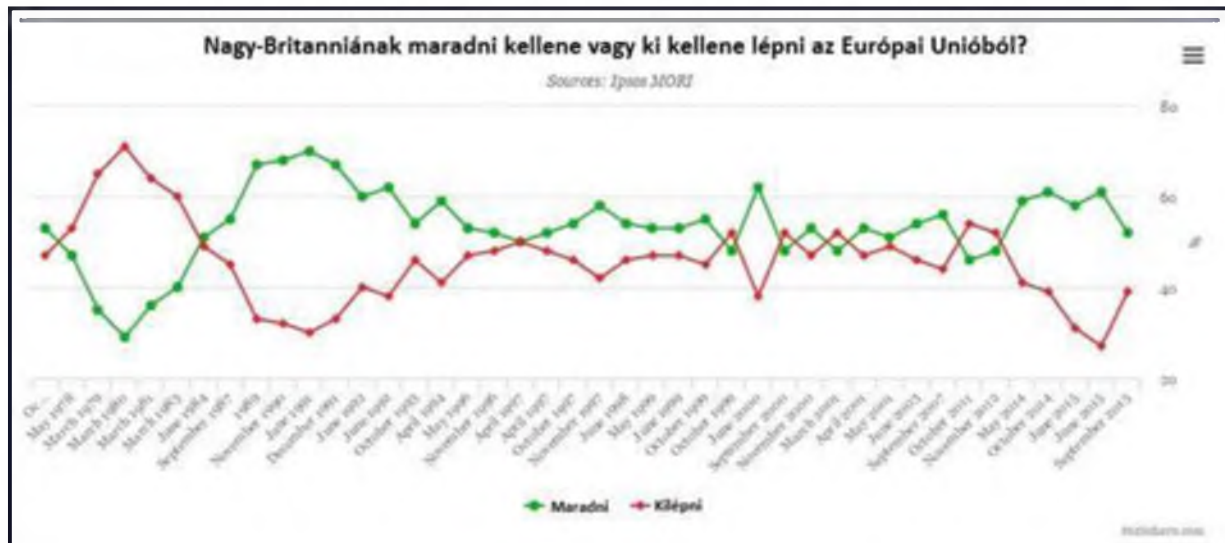
Vannak olyan pénzügyintézetek is, amelyek nem osztják ezen nézeteket. Közöttük is főként a hedge-fundok azok, amelyek kifejezetten támogatják – anyagi eszközökkel is – a „Vote Leave” kampányt, ami az EU-ból való kilépést szorgalmazza. A hedge-fund vezetők számára az uniós szabályozások jelentős terhet és profitcsökkenést jelentenek - áll a Guardian hasábjain.¹⁸

¹⁷ http://abonnes.lemonde.fr/europe/article/2015/11/10/brexit-le-no-des-patrons-anglais_4806869_3214.html

¹⁸ <http://www.theguardian.com/business/2015/nov/06/why-are-hedge-funds-supporting-brexit>

4.2. A brit lakosság véleménye az uniós kilépésről

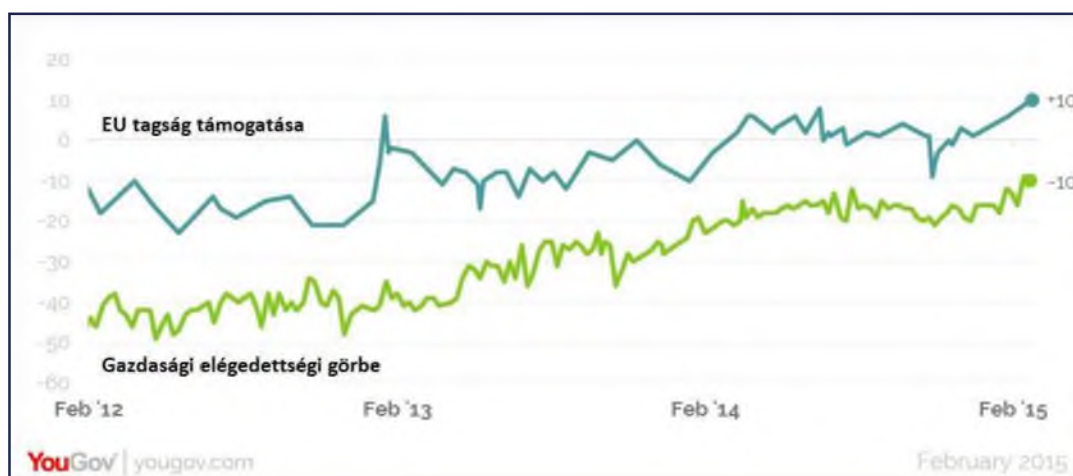
Érdekes megfigyelni az alábbi diagramon, hogy hogyan alakult Nagy-Britannia uniós tagságának megítélése a lakosságon belül.

Látható, hogy az 1980-as évek elején volt a legalacsonyabb az Uniót (akkor még EGK-t) támogatók száma, majd a 80-as évek folyamán arányuk egészen az 1990-es években elért 63 %-os csúcspontig emelkedett. Az uniós tagság népszerűségét ebben az időszakban főként a Maastrichti szerződéshez kapcsolódó pozitív hangulattal magyarázzák a szakértők.¹⁹ Azonban ennek az évtizednek a második felétől kezdve az Uniót támogatók és az azt ellenzők száma közti különbség egészen a 2010-es évek elejéig folyamatosan csökkent.

2011 novembere és 2012 októbere között még többségbe is kerültek a kilépést támogatók. Mindez a yougov.vo.uk oldal szerint azzal magyarázható, hogy Görögországban az Európai Unió és a Nemzetközi Valutaalap által javasolt mentőcsomagot ellenző pártok kerültek hatalomra.

Az oldal szerint az Unió népszerűsége nagyban korrelál az úgynevezett „gazdasági elégedettség görbével”. Így, ha a brit polgárok elégedettek a gazdaság helyzetével, akkor az Unióba vetett bizalmuk is nő.²⁰

¹⁹ <https://www.ipsos-mori.com/researchpublications/researcharchive/3463/Support-for-EU-membership-highest-for-23-years-even-as-UKIP-rises-in-the-polls.aspx>

²⁰ <https://yougov.co.uk/news/2015/02/24/eu-referendum-record-lead/>

2015 júniusában az uniós tagságot támogatók aránya elérte a 61 százalékot, ami a második legmagasabb arány a 90-es évek eleje óta, míg az ellenzők aránya egészen 27 százalékig esett vissza (ez történelmi mélypont az ellenzők arányát tekintve).

Fontos elmondani, hogy az elmúlt hónapokban jelentősen csökkent (9 százalékkal) az Uniót támogatók aránya. Az Independent című lap saját közvélemény-kutatásának eredményét november 23-án hozta nyilvánosságra. A legfrissebb adatok szerint 52 százalékkal már többségbe kerültek a kilépést támogatók, mely eredményben minden bizonnyal benne van a párizsi terrortámadások miatti aggodalom és a menekültválság eddigi sikertelen uniós kezelése.²¹

5. Konklúzió

Az Egyesült Királyság meghatározó tagja az Európai Unió közösségének mind politikai-, mind gazdasági értelemben, és nagyban hozzájárul annak sikeres működéséhez.

A szigetország több mint negyven éves tagsága alatt számos alkalommal, számos témában keresett és talált „külön-utas megoldást”, de még soha nem állt ennyire közel ahhoz, hogy kilépjen a tagállamok sorából.

David Cameron miniszterelnök hazájának uniós tagságát érintő reformjavaslatai – amint a fenti fejezetekből is látszik - meglehetősen ellentmondásos fogadtatásban részesültek.

Az EU és az egyes tagállamok vezetői kifejezetten problémásnak látják a javaslatok megvalósíthatóságát, ugyanakkor saját hazájában sok tekintetben nem ítélték elég határozottnak és ambiciózusnak a javaslatait. A brit gazdaság szempontjából – így a nagyvállalatok szempontjából is - sokkal több előnnyel mint kötelezettséggel jár a tagság, viszont a kisvállalatok ezt sokszor másként látják a túlzottan szigorú uniós normák miatt. A lakosság véleménye az aktuálpolitikai fejlemények következtében gyorsan változik, hiszen míg idén júniusban a többség a maradás mellett voksolt volna, addig mostanra többen vannak, akik már inkább kilépnének az unióból. Épp ezért nehezen megjósolható David Cameron 2017-re tervezett népszavazásának végeredménye, még a reformjavaslatok sikeres uniós elfogadtatása esetén is.

Végezetül fontos kiemelni, hogy a brit gazdaságra a vámok és számos egyéb szabályozás újbóli bevezetése nagy terhet róna, ráadásul a kilépés politikai krízishez is vezethet az uniópárti skótok elszakadási törekvései miatt.

²¹ <http://www.telegraph.co.uk/news/newstopics/eureferendum/11617702/poll.html>